

ПРИМІРНИЙ ДОГОВІР ПРО СПОЖИВЧИЙ КРЕДИТ (МІКРОКРЕДИТ) №7

м.Кам'янець-Подільський
пр.Грушевського,46 (адреса
місця укладання договору)

дата укладення _____ 20__ р.

Кредитна спілка "Ощадність", іменована надалі "Кредитодавець", в особі _____, що діє на підставі _____ (Статуту, довіреності від _____), з однієї сторони, та **член Кредитної спілки "_____"** _____ (місце проживання - _____), іменований надалі "Позичальник", з другої сторони, уклали цей Договір про наступне:

1. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ ТА СКОРОЧЕННЯ

1.1. Договір - цей Договір про споживчий кредит, укладений між Кредитодавцем та Позичальником, з усіма додатками та додатковими договорами до нього, у тому числі тими, які можуть бути укладені Сторонами в майбутньому.

1.2. Загальний розмір кредиту - сума коштів, які надані та/або можуть бути надані Позичальнику за цим Договором;

1.3. Кредитодавець - Сторона цього Договору, Кредитна спілка "Ощадність", яка надає кредит Позичальнику у тимчасове користування;

1.4. Мікрокредит - кредит, загальний розмір якого не перевищує розміру однієї мінімальної заробітної плати;

1.5. Несвоєчасне виконане грошове зобов'язання (далі - прострочена заборгованість/сума боргу) - сума грошових коштів, яка складається з суми кредиту та/або процентів за користування кредитом, які не були сплачені в строки/терміни передбачені цим Договором.

1.6. Неустойка (штраф, пеня) - грошова сума, яку Сторона, винна у несвоєчасному виконанні грошового зобов'язання, повинен передати іншій Стороні у разі порушення зобов'язання.

1.7. Пеня - неустойка, що обчислюється у відсотках від суми несвоєчасно виконаного грошового зобов'язання за кожен день прострочення виконання.

1.8. Повне виконання умов цього Договору - повернення Позичальником Кредитодавцю всієї суми кредиту, отриманої у Кредитодавця, а також сплата Позичальником у повному обсязі нарахованих процентів за користування та/або неправомірне користування кредитом, комісії та/або інших платежів, пов'язаних з отриманням, обслуговуванням і поверненням кредиту, неустойки (штрафу пені), штрафних санкцій, інших платежів, сплата яких передбачена цим Договором та/або законодавством за прострочення виконання, відшкодування Позичальником Кредитодавцю завданих збитків.

1.9. Позичальник - Сторона цього Договору, член Кредитної спілки "Ощадність", який отримує у тимчасове користування грошові кошти на умовах строковості, зворотності, цільового використання, платності та забезпеченості;

1.10. Проценти за користування кредитом - грошові кошти, що нараховуються на фактичний залишок кредиту та сплачуються Позичальником на користь Кредитодавця як плата за користування Позичальником кредитом.

1.11. Проценти за неправомірне користування кредитом - це плата за користування кредитом після настання строку його повернення, передбаченого п. 3.1., 6.1.7., 6.7. або 10.2. цього Договору, та сплачується Позичальником у розмірі та у строки,

передбачені цим Договором. При сплаті процентів за неправомірне користування кредитом проценти за користування кредитом не сплачуються

1.12. **Споживчий кредит (кредит)** - грошові кошти, що надаються Позичальникові на придбання товарів (робіт, послуг) для задоволення потреб, не пов'язаних з підприємницькою, незалежною професійною діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника.

1.13. **Сторона** - або Кредитодавець, або Позичальник за цим Договором залежно від обставин.

1.14. **Сторони** - спільне найменування Кредитодавця та Позичальника

1.15. **Строк кредиту (строк кредитування)** - передбачений цим Договором період часу, на який Позичальнику надається кредит.

1.16. **Штраф** - неустойка, що обчислюється у відсотках від суми невиконаного або неналежно виконаного зобов'язання.

1.17. **Штрафні санкції** - грошова сума, у розмірі визначеному цим Договором, яку Позичальник зобов'язаний сплатити на користь Кредитодавця у разі невиконання або неналежного виконання Позичальником своїх зобов'язань у випадках, передбаченому цим Договором.

1.18. **Умови надання кредиту** - обов'язкові умови надання кредиту, з моменту виконання всіх та кожної з яких у Кредитодавця виникає обов'язок надати, а у Позичальника виникає право одержати кредит.

1.19. Інші терміни, скорочення, їх тлумачення, що використовуються по тексту цього Договору, визначаються чинним законодавством.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

2.1. Кредитодавець зобов'язується надати Позичальнику **споживчий мікrokредит (вид фінансової послуги: надання коштів та банківських металів у кредит) у сумі (загальний розмір кредиту) _____ (_____) гривень** (далі – кредит) на засадах строковості, зворотності, цільового використання, платності та забезпеченості, а Позичальник зобов'язується повернути кредит та сплатити проценти за користування кредитом на умовах, в порядку та в строки, визначених цим Договором.

2.2. Кредит із цільовим призначенням _____ надається з метою _____.

3. СТРОК КРЕДИТУ, ПОРЯДОК ТА УМОВИ НАДАННЯ КРЕДИТУ

3.1. Кредит надається **строком на _____** (днів, місяців, років) від дати надання Позичальником кредиту.

3.2. **Кредитодавець зобов'язується надати Позичальнику кредит в день підписання Сторонами цього Договору, але не раніше дня оформлення необхідного забезпечення виконання зобов'язання за цим Договором, якщо забезпечення зобов'язання підлягає оформленню окремим договором.**

Обов'язковими умовами надання кредиту є укладення договорів забезпечення, передбачених п. 5.1. цього Договору.

3.3. Укладення цього Договору не пов'язано з необхідністю отримання Позичальником додаткових чи супутніх послуг Кредитодавця, кредитного посередника або третіх осіб.

3.4. Кредит надається на умовах періодичної сплати процентів і основної суми кредиту "рівними долями", за яким передбачається незмінна (однакова) сума платежу протягом всього строку кредиту.

3.5. Кредитодавець видає кредит Позичальнику шляхом видачі готівкових коштів з каси Кредитодавця, або шляхом перерахування коштів з поточного рахунка Кредитодавця на рахунок, вказаний Позичальником у розділі 12 "Адреси, реквізити та підписи сторін" цього Договору.

3.6. Датою надання/видачі кредиту Позичальнику вважається дата видачі Позичальнику суми кредиту готівкою через касу Кредитодавця, а при безготівкових розрахунках – дата списання відповідної суми з рахунку Кредитодавця

3.7. Датою повернення (виплати) кредиту так само як і датою сплати процентів вважається дата оформлення Кредитодавцем прибуткових касових документів на отримані суми, а при безготівкових розрахунках – дата зарахування коштів на рахунок Кредитодавця.

3.8. У разі розірвання чи неукладення Позичальником договорів забезпечення, а також у разі порушення процедури визнання Позичальника банкрутом або за наявності інших обставин, які явно свідчать про те, що наданий Позичальникові кредит своєчасно не буде повернений, або у випадках, передбачених ст. 15 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення", Кредитодавець має право відмовити Позичальнику у наданні кредиту частково або у повному обсязі.

3.9. Про обставини, передбачені п. 3.8. цього Договору, Кредитодавець повідомляє Позичальника в п'ятиденний строк шляхом смс повідомлення.

4. ПРОЦЕНТИ ЗА КОРИСТУВАННЯ КРЕДИТОМ ТА МЕХАНІЗМ РОЗРАХУНКІВ

4.1. Проценти за користування кредитом становлять ___ % річних від суми залишку кредиту за кожен день користування кредитом.

Тип процентної ставки - фіксована.

Зміна процентної ставки можлива тільки за згодою Сторін.

Проценти за користування кредитом нараховуються за фактичне число календарних днів користування кредитом за виключенням дня отримання кредиту та включаючи дату його повернення.

4.2. Нарахування процентів за цим Договором здійснюється з урахуванням числа днів у календарному році (вихідних, святкових та неробочих днів включно). Кількість днів у році приймається за 365 (366).

4.3. Розмір та строк сплати процентів і суми кредиту встановлюється Графіком платежів, що є невід'ємною частиною цього Договору (Додаток № 1 до цього Договору). Графік платежів відповідає умовам, зазначеним у п. 3.4. цього Договору.

Сума процентів за користування кредитом, передбачена Графіком платежів, є дійсною за умови дотримання Позичальником строків сплати, передбачених Графіком платежів.

У разі порушення строків сплати, передбачених Графіком платежів, сума процентів за користування кредитом, яка підлягає сплаті, змінюється в залежності від суми залишку кредиту та строку користування кредитом без внесення змін до Графіку платежів.

4.4. Позичальник зобов'язується повернути кредит та сплатити проценти за користування кредитом з дотриманням Графіка платежів, що є невід'ємною частиною цього Договору до закінчення строку, визначеного п. 3.1. цього Договору.

Якщо дата здійснення чергових платежів згідно Графіка платежів припадає на вихідний (святковий, неробочий) день, то здійснення платежів відбувається на наступний за вихідними (святковими, неробочими) днями робочий день Кредитодавця і це не вважається порушенням розрахунків.

4.5. Рекомендованою датою внесення споживачем грошових коштів для уникнення простроченої заборгованості за кредитом є _____ число кожного місяця, а у разі , якщо дата здійснення чергових платежів припадає на вихідний (святковий, неробочий) день, то здійснення платежів відбувається на наступний за вихідними (святковими, неробочими) днями робочий день Кредитодавця.

4.6. Погашення кредиту та процентів за користування кредитом відбувається в такому порядку: в першу чергу сплаті підлягають проценти за користування кредитом, а в другу чергу – сума кредиту.

У разі недостатності суми здійсненого платежу для виконання зобов'язання за цим Договором про споживчий кредит у повному обсязі ця сума погашає вимоги Кредитодавця у такій черговості: в першу чергу погашаються прострочені проценти за користування кредитом, в другу чергу – непрострочені проценти за користування кредитом, в третю чергу погашається прострочена сума кредиту, а в останню чергу погашається сума кредиту.

4.7. У випадку порушення Позичальником встановленого п. 3.1., 6.1.7., 6.7. або 10.2. цього Договору строку погашення одержаного кредиту Позичальник надалі сплачує проценти за неправомірне користування кредитом, виходячи з процентної ставки у розмірі ____ % річних, порядок нарахування та сплати яких встановлюється згідно з пунктами 4.1, 4.6 цього Договору.

Проценти за неправомірне користування кредитом нараховуються починаючи з наступного дня після настання строку, передбаченого п. 3.1., 6.1.7., 6.7. або 10.2. цього Договору, та по день повного погашення кредиту на суму щоденного залишку заборгованості за кредитом.

4.8. Позичальник проводить погашення кредиту та процентів за користування кредитом у касу Кредитодавця за її місцезнаходженням у відповідні робочі дні та години, або шляхом перерахування коштів на поточний рахунок Кредитодавця, визначений розділом 12 цього Договору, або шляхом спрямування внесків члена кредитної спілки (крім вступного внеску, обов'язкового пайового внеску, строкового додаткового пайового внеску, включеного до регулятивного капіталу Кредитодавця) за умови дотримання Кредитодавцем ч. 10 ст. 35 Закону України "Про кредитні спілки" чи вкладів (депозитів) на погашення кредиту та процентів за його користування за письмовою заявою Позичальника з врахуванням строковості таких внесків після прийняття Наглядовою радою кредитної спілки відповідного рішення.

Датою повернення (виплати) кредиту так само як і датою сплати процентів вважається дата оформлення Кредитодавцем прибуткових касових документів на отримані суми, а при безготівкових розрахунках – дата зарахування коштів на рахунок Кредитодавця.

4.9. Денна процентна ставка на дату укладення цього Договору становить _____ % виходячи з наступного розрахунку (_____ (загальні витрати за споживчим кредитом) / _____ (загальний розмір кредиту)) / _____ (строк кредитування у днях) x 100%.

4.10. Загальні витрати за споживчим кредитом на дату укладення цього Договору складають _____ грн.

До загальних витрат за споживчим кредитом включаються:

- 1) доходи Кредитодавця у вигляді процентів;
- 2) комісії Кредитодавця, пов'язані з наданням, обслуговуванням і поверненням кредиту відсутні;
- 3) інші витрати Позичальника на додаткові та/або супутні послуги, які підлягають сплаті на користь кредитного посередника та третіх осіб згідно з вимогами законодавства України та/або умовами цього Договору відсутні.

До загальних витрат за споживчим кредитом не включаються:

- 1) платежі, що підлягають сплаті Позичальником у разі невиконання його обов'язків, передбачених цим Договором;
- 2) платежі з оплати товарів (робіт, послуг), які Позичальник зобов'язаний здійснити незалежно від того, чи правочин укладено з оплатою за рахунок власних коштів Позичальника чи за рахунок споживчого кредиту.

Загальні витрати за споживчим кредитом визначаються для цілей обчислення реальної річної процентної ставки та денної процентної ставки.

4.11. Відповідно до вимог п. 9) ч.1 ст.12 Закону України «Про споживче кредитування», орієнтовна реальна річна процентна ставка та орієнтовна загальна вартість кредиту для Позичальника на дату укладення цього Договору, а також, усі припущення, використані для обчислення такої ставки, зазначені в Графіку платежів, що є Додатком №1 до цього Договору. Розмір орієнтовної реальної річної процентної ставки не залежить від способу надання кредиту.

4.12. Обчислення реальної річної процентної ставки та денної процентної ставки базується на припущенні, що цей Договір залишається дійсним протягом строку кредиту та що Кредитодавець і Позичальник виконують свої обов'язки на умовах та у строки, визначені в цьому Договорі.

4.13. Всі розрахунки між Сторонами ведуться виключно в національній валюті України.

5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕДИТУ

5.1. Зобов'язання Позичальника щодо своєчасного повернення кредиту та сплати процентів за користування кредитом забезпечується _____ (заставою та/або порукою та/або неустойкою (штрафом, пенєю) та/або іншими видами забезпечення, що не заборонені законодавством).

5.2. Відповідальність за надання забезпечення кредиту відповідно до вимог чинного законодавства покладається на Позичальника, якщо забезпечення зобов'язання підлягає оформленню окремим договором.

5.3. У випадку, якщо протягом дії цього Договору відбувається втрата забезпечення, в тому числі, але не виключно, внаслідок смерті, оголошення померлою або визнання безвісно відсутньою фізичної особи, що від свого імені надала поруку або заставу (іпотеку) у забезпечення зобов'язання Позичальника за цим Договором, порушення судом провадження щодо встановлення недійсності або неукладеності будь-якого з документів/договорів забезпечення, а також визнання їх судом неукладеними або недійсними, крадіжки, псування, втрати ліквідності предметом застави (іпотеки), припинення будь-якого з договорів забезпечення, крім випадків, коли він припинений на підставі угоди з Кредитодавцем або внаслідок повного виконання умов цього Договору, Позичальник у строк не пізніше 15 (п'ятнадцяти) календарних днів із дня втрати забезпечення зобов'язаний надати Кредитодавцю рівноцінну заміну.

5.4. Крім визначеного п. 5.1. цього Договору забезпечення кредит також забезпечується всім належним Позичальнику на праві власності майном та коштами, на які згідно чинного законодавства України може бути звернено стягнення.

5.5. Позичальник підтверджує, що майно, яким здійснюватиметься забезпечення виконання зобов'язання за цим Договором належить йому (Позичальнику) на праві власності, не обмежене в обігу, під заставою у третіх осіб не перебуває.

5.6. У разі погіршення фінансового стану Позичальника, який визначається за методикою Кредитодавця, або у разі звернення Позичальника до Кредитодавця з письмовим клопотанням про перенесення строків платежів відповідно до п. 6.2.2. цього Договору Позичальник в строк не пізніше 15 (п'ятнадцяти) календарних днів з дня отримання повідомлення Кредитодавця зобов'язаний за погодженням з Кредитодавцем надати додаткове забезпечення.

6. ІНШІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

6.1. Позичальник крім обов'язків, передбачених вищезазначеними пунктами цього Договору, зобов'язаний:

6.1.1. Використати кредит за цільовим призначенням.

6.1.2. Надавати Кредитодавцю всі необхідні документи для здійснення перевірки використання кредиту за цільовим призначенням.

6.1.3. Вчасно здійснювати платежі щодо погашення кредиту і процентів, нарахованих за користування кредитом, відповідно до Графіка платежів.

6.1.4. Впродовж 10 календарних днів з дня виникнення відповідних обставин письмово повідомляти Кредитодавця про:

а) будь-які судові справи з державними та податковими органами, в яких Позичальник виступає позивачем або відповідачем;

б) судові справи щодо розгляду позовів до Позичальника, що передбачають стягнення з нього суми, або майна;

в) порушення щодо Позичальника провадження у справі про банкрутство або процедури санації Позичальника до порушення справи про банкрутство;

г) зміни місця проживання/місця знаходження, роботи, контактних телефонів, прізвища та/або імені та/або по-батькові, про настання суттєвих змін в його діяльності та/або зміну інформації, що надавалася Кредитодавцю (у тому числі у зв'язку із закінченням строку (припинення) дії, втрати чинності чи визнання недійсними поданих Кредитодавцю документів; втрати чинності/обміну ідентифікаційного документа Позичальника; набуття Позичальником та/або членами його сім'ї та або пов'язаними з ним особами статусу (PER) публічно значущих осіб);

г) інші обставини, що здатні вплинути на виконання зобов'язань Сторін за цим Договором.

6.1.5. Укласти договір з Кредитодавцем щодо забезпечення виконання зобов'язання Позичальником перед Кредитодавцем за цим Договором, якщо забезпечення зобов'язання підлягає оформленню окремим договором.

6.1.6. У випадку прострочення сплати частини або всієї суми кредиту сплатити нараховані проценти за користування кредитом виходячи з фактичного строку користування кредитом, включаючи день погашення.

6.1.7. Протягом семи календарних днів з дати подання Кредитодавцю письмового повідомлення про відмову від цього Договору з дотриманням вимог зазначених у п. 6.2.3. повернути Кредитодавцю грошові кошти, одержані згідно з цим Договором, та сплатити проценти за період з дня одержання коштів до дня їх повернення за ставкою, встановленою цим Договором. В такому разі повернення Позичальником грошових коштів, одержаних згідно з цим Договором, та сплата процентів за період з дня одержання коштів до дня їх повернення за ставкою, встановленою цим Договором, не є платежами, відшкодуваннями, штрафними санкціями за реалізацію Позичальником права на відмову від цього Договору.

Позичальник не зобов'язаний сплачувати будь-які інші платежі у зв'язку з відмовою від цього Договору.

6.1.8. Повідомити Кредитодавця про намір дострокового повернення кредиту шляхом надання відповідної письмової заяви в день здійснення дострокового повернення та у разі дострокового повернення кредиту сплатити Кредитодавцю проценти за користування кредитом та вартість усіх послуг, пов'язаних з обслуговуванням та погашенням кредиту, за період фактичного користування кредитом.

6.1.9. У разі передання *Кредитодавцю* персональних даних третіх осіб під час укладення, виконання та припинення цього Договору, включаючи близьких своїх осіб, які не є спадкоємцями, поручителями, майновими поручителями отримати згоду третіх осіб на обробку їхніх персональних даних до передачі таких персональних даних *Кредитодавцю* та надати *Кредитодавцю* інформаційне повідомлення про це за формою, встановленою Кредитодавцем.

6.2. Позичальник має право:

6.2.1. В будь-який час повністю або частково достроково повернути кредит, у тому числі шляхом збільшення суми періодичних платежів.

Здійснення дострокового часткового повернення кредиту у поточному місяці не звільняє Позичальника від сплати чергового платежу в наступних місяцях, відповідно до Графіку платежів.

6.2.2. Звертатися до Кредитодавця з письмовим клопотанням про перенесення строків платежів (повернення кредиту та/або сплати процентів) у разі виникнення тимчасових фінансових або інших ускладнень з незалежних від Позичальника причин.

6.2.3. Протягом чотирнадцяти календарних днів з дня укладення цього Договору відмовитися від цього Договору без пояснення причин, у тому числі в разі отримання ним грошових коштів (далі – строк відмови), за умови надання Кредитодавцю повідомлення у письмовій формі (у паперовому вигляді або у вигляді електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України „Про електронні документи та електронний документообіг”, а також з урахуванням особливостей, передбачених Законом України „Про електронну комерцію”) до закінчення строку відмови. Якщо Позичальник подає повідомлення не особисто, воно має бути засвідчене нотаріально або подане і підписане представником за наявності довіреності на вчинення таких дій. .

Право на відмову від цього Договору не застосовується, якщо виконання зобов'язання за ним забезпечено шляхом укладення нотаріально посвідчених договорів (правочинів), а також, якщо кредит було надано на придбання робіт (послуг), виконання яких відбулося до закінчення строку відмови від цього Договору.

6.2.4. Протягом строку дії цього Договору звертатись до Кредитодавця з питань виконання сторонами умов цього Договору одним із способів (за вибором Позичальника), наведених нижче:

- особисто за місцем знаходження Кредитодавця;
- письмово, шляхом направлення листа на адресу Кредитодавця;
- шляхом електронного звернення на електронну адресу Кредитодавця;
- у телефонному режимі за телефоном Кредитодавця.

6.2.5. Протягом строку дії цього Договору, але не частіше одного разу на місяць, звернутися до Кредитодавця з письмовою заявою про безоплатне надання протягом 15 робочих днів від дати подання Кредитодавцю такої заяви письмової інформації визначену п. 6.3.6. цього Договору.

6.2.6. Звернутись до Національного банку України у разі порушення Кредитодавцем законодавства у сфері споживчого кредитування, у тому числі порушення вимог щодо взаємодії із Позичальником при врегулюванні простроченої заборгованості (вимог щодо етичної поведінки), а також на звернення до суду з позовом про відшкодування шкоди, завданої Позичальнику у процесі врегулювання простроченої заборгованості.

6.2.7. У разі отримання повідомлення Кредитодавця, непередбаченого п. 6.3.12. цього Договору, звернутися до Кредитодавця із заявою в паперовій або електронній формі з вимогою повернути переплачені за договором кошти готівкою або безготівковим шляхом на зазначені в заяві реквізити рахунку Позичальника.

6.3. Кредитодавець крім обов'язків, передбачених вищезазначеними пунктами цього Договору, зобов'язаний:

6.3.1. Письмово повідомляти Позичальника про зміни місцезнаходження, а також інших відомостей, зазначених у розділі 12 цього Договору протягом 15 робочих днів з моменту їх виникнення.

6.3.2. У разі письмового звернення Позичальника щодо перенесення строків платежів (повернення кредиту та/або сплати процентів) у зв'язку з виникненням тимчасових фінансових або інших ускладнень розглянути таке звернення протягом 15 робочих днів та дати чітку і однозначну відповідь. У будь-якому випадку перенесення строків платежів (повернення кредиту та/або сплати процентів) оформляється додатковим договором.

Перенесення строків платежів (повернення кредиту та/або сплати процентів) відбувається без змін умов попередньо укладеного договору.

6.3.3. Якщо Позичальник скористався правом повернення кредиту шляхом збільшення суми періодичних платежів, здійснити відповідне коригування зобов'язань

Позичальника у бік їх зменшення та на вимогу Позичальника надати йому новий Графік платежів.

6.3.4. Прийняти від Позичальника платежі у разі дострокового повернення кредиту без встановлення Позичальнику будь-якої плати, пов'язаної з достроковим поверненням кредиту.

6.3.5. У письмовій формі повідомити Позичальника про затримання Позичальником сплати частини кредиту та/або процентів щонайменше на один календарний місяць, а за кредитом, забезпеченим іпотекою, та за кредитом на придбання житла – щонайменше на три календарні місяці із зазначенням вимоги до Позичальника про здійснення таких платежів або повернення кредиту протягом 30 календарних днів, а за кредитом, забезпеченим іпотекою, та за кредитом на придбання житла - 60 календарних днів з дня одержання від Кредитодавця повідомлення про таку вимогу. Якщо протягом цього періоду Позичальник усуне порушення умов договору про кредит, вимога Кредитодавця втрачає чинність.

6.3.6. На письмову вимогу Позичальника, але не більше одного разу на місяць, а також у разі зміни істотних умов цього Договору, включаючи випадки, коли така зміна відбувається внаслідок настання умов, визначених цим Договором, протягом 15 робочих днів з дати отримання такої вимоги/дати зміни істотних умов безоплатно у письмовій формі повідомляти Позичальнику інформацію про поточний розмір його заборгованості, розмір суми кредиту, повернутої Кредитодавцю, надавати виписку з рахунку/рахунків (за наявності) щодо погашення заборгованості, зокрема інформацію про платежі за цим Договором, які сплачені, які належить сплатити, дати сплати або періоди у часі та умови сплати таких сум (за можливості зазначення таких умов у виписці), а також іншу інформацію, надання якої передбачено Законом України "Про споживче кредитування", іншими актами законодавства та цим Договором.

6.3.7. Здійснювати обробку виключно персональних даних Позичальника, його близьких осіб, представника, спадкоємця, поручителя, майнового поручителя або третіх осіб, взаємодія з якими передбачена п. 11.6 цього Договору та які надали згоду на таку взаємодію, обов'язок з обробки яких покладений на них законом, а також персональних даних, що містяться у матеріалах та даних, зібраних у процесі взаємодії при врегулюванні простроченої заборгованості.

6.3.8. Довести до відома споживача через *смс (коротке текстове повідомлення на номер телефону споживача як абонента мобільного зв'язку)* факт переплати за договором, що виникла після спливу дати повернення (виплати) кредиту, протягом 10 робочих днів із дати виникнення такої переплати.

6.4. Кредитодавець має право:

6.4.1. Вимагати від Позичальника виконання ним умов цього Договору.

6.4.2. Вимагати від Позичальника укладення договору щодо забезпечення виконання зобов'язання Позичальником перед Кредитодавцем за цим Договором.

6.4.3. Вимагати дострокового повернення кредиту, строк виплати якого ще не настав, в повному обсязі, та сплати процентів за весь фактичний строк користування кредитом у випадку наявності хоча б однієї із зазначених обставин:

а) затримання сплати Позичальником частини кредиту та/або процентів щонайменше на один календарний місяць, а за споживчим кредитом, забезпеченим іпотекою, та за споживчим кредитом на придбання житла (нерухомого майна) щонайменше – на три календарні місяці;

б) у разі втрати забезпечення виконання зобов'язання або погіршення його умов за обставин, за які Кредитодавець не несе відповідальності, якщо Позичальник не надасть рівноцінну заміну забезпечення;

Позичальник вважається таким, що отримав вимогу, якщо вимога вручена Позичальнику особисто під розпис або надіслана Позичальнику рекомендованим листом за адресою, зазначеною Позичальником в цьому Договорі або в повідомленні, згідно з п. 6.1.4.

цього Договору, навіть якщо Позичальник відмовився від отримання листа, не звернувся до поштового відділення за отриманням листа або змінив місце проживання та не повідомив про це Кредитодавця.

6.5. Усі права та обов'язки Позичальника щодо цього Договору можуть за згодою Кредитодавця перейти до третьої особи.

6.6. У випадку смерті Позичальника, що наступила до закінчення строку дії цього Договору, всі права і обов'язки щодо цього Договору переходять до його спадкоємців у порядку, визначеному чинним законодавством України.

6.7. Якщо Кредитодавець на основі п. 6.4.3. цього Договору вимагає повернення споживчого кредиту, повернення споживчого кредиту може бути здійснено Позичальником протягом тридцяти календарних днів, а за споживчим кредитом, забезпеченим іпотекою, та за споживчим кредитом на придбання житла (нерухомого майна) – шістдесяти календарних днів з дня одержання повідомлення про таку вимогу від Кредитодавця. Якщо протягом цього періоду Позичальник усуне порушення умов цього Договору про надання споживчого кредиту, вимога Кредитодавця втрачає чинність.

6.8. Кредитодавець не має права відступити право вимоги за цим Договором новому кредитору або залучити колекторську компанію до врегулювання простроченої заборгованості відповідно до цивільного законодавства з урахуванням особливостей, встановлених Законом України "Про споживче кредитування".

6.9. Для листування/взаємодії сторони використовують місце проживання/місцезнаходження, номери телефонів, інші засоби зв'язку, що зазначені в розділі 12 цього Договору та/або інших письмових заявах Позичальника

6.10. Позичальник не має права за власною ініціативою в односторонньому порядку продовжувати строк кредитування або строк виплати кредиту, передбачений цим Договором та/або ініціювати укладення додаткового договору для продовження строку кредитування та/або строку виплати кредиту, установлених цим Договором.

7. ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ПОЗИЧАЛЬНИКА ЩОДО ДІЙНОСТІ УМОВ ДОГОВОРУ

7.1. При укладанні цього Договору Позичальник підтверджує що:

1) він є повністю дієздатним та щодо нього немає рішень судів (які набрали законної сили та не скасовані іншими рішеннями) про обмеження його у дієздатності чи визнання недієздатним, а також йому невідомо про розгляд судами справ з вказаним вимогами;

2) його волевиявлення є вільним та відповідає його внутрішній волі;

3) він не перебуває під впливом тяжкої для нього обставини, що змушує його укласти цей Договір;

4) він чітко усвідомлює всі умови цього Договору та не перебуває під впливом помилки чи обману;

5) він вважає умови цього Договору вигідними для себе;

6) документи, надані ним для отримання кредиту є достовірними та відображають його реальний фінансовий стан на дату надання документів;

7) майно, яким забезпечується виконання зобов'язання за цим Договором належить йому на праві власності, не обмежене в обігу (обороті) та під заставою не перебуває.

8. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

8.1. Сторони несуть відповідальність за порушення умов цього Договору згідно чинного законодавства України.

8.2. Порушенням умов цього Договору є його невиконання або неналежне виконання, тобто виконання з порушенням умов, визначених змістом цього Договору.

8.3. Позичальник, який порушив своє зобов'язання щодо повернення кредиту та процентів за ним, має відшкодувати Кредитодавцю завдані цим збитки відповідно до закону.

8.4. За прострочення виконання зобов'язань за цим Договором неустойка(штраф, пеня) Позичальником не сплачуються.

8.5. Сукупна сума платежів, що підлягають сплаті Позичальником за порушення виконання його зобов'язань за цим Договором не може перевищувати розміру подвійної суми, одержаної Позичальником за цим Договором, і не може бути збільшена за домовленістю сторін.

8.5. За прострочення Позичальником строків сплати кредиту та/або процентів за користування кредитом, передбачених Графіком платежів та/або п. 3.1., 6.1.7., 6.7. або 10.2. цього Договору, Позичальник згідно з ч. 2 ст. 625 ЦК України сплачує Кредитодавцю на його вимогу суму боргу з урахуванням індексу інфляції за весь час прострочення, а також за прострочення строків сплати кредиту та/або процентів за користування кредитом, передбачених Графіком платежів, 40 процентів річних від простроченої заборгованості.

8.6. У випадку невиконання Кредитодавцем зобов'язання, передбаченого п. 3.2. цього Договору, Кредитодавець сплачує Позичальнику пеню у розмірі 0,001 % від простроченої заборгованості за кожен день прострочення.

Ненадання Позичальником реквізитів свого рахунку в банку (надання реквізитів з помилками) або неявка Позичальника за отриманням кредиту готівкою через касу Кредитодавця (чи ухилення іншим способом від отримання кредиту), невиконання Позичальником зобов'язання щодо укладання договору, передбаченого п. 5.1. цього Договору, а також відмови Кредитодавця у наданні кредиту у випадках, передбачених п. 3.8., 8.9. цього Договору, звільняє Кредитодавця від відповідальності за порушення зобов'язання, передбаченого п. 3.2. цього Договору.

8.7. Кредитодавець не несе відповідальності за збитки або іншу пряму чи непряму шкоду, завдану Позичальнику при виконанні Кредитодавцем обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу, визначених Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення", а також виконання Кредитодавцем вимог, законодавства про санкції.

8.8. Сторона Договору звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання за цим Договором, якщо вона доведе, що це порушення сталося внаслідок випадку або форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), що засвідчуються Торгово-промисловою палатою України та уповноваженими нею регіональними торгово-промисловими палатами.

8.9. У випадку дії форс-мажорних обставин строки виконання зобов'язань за Договором продовжуються на строк дії таких обставин. Після закінчення дії форс-мажорних обставин Сторони продовжують виконання зобов'язань за Договором, якщо ними не буде досягнуто згоди про інше.

8.10. Про настання форс-мажорних обставин Сторона зобов'язана письмово повідомити іншу Сторону протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту виникнення вказаних обставин.

8.11. Оскільки даний Договір укладається в умовах воєнного стану, Сторони погодили, що посилення на форс-мажорні обставини, пов'язані з воєнними діями та воєнним станом є допустимими виключно за умов, якщо такі обставини безпосередньо вплинули на можливість Сторони виконати свої зобов'язання за Договором та унеможливили таке виконання шляхом прямого впливу на Сторону (знищення майна, вилучення майна для потреб держави у воєнний час, блокування, окупація тощо).

9. ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

9.1. Усі спори, що виникають з цього Договору або пов'язані із ним, вирішуються шляхом переговорів між Сторонами.

9.2. Якщо відповідний спір не можливо вирішити шляхом переговорів, він вирішується в судовому порядку за встановленою підвідомчістю та підсудністю такого спору відповідно до чинного в Україні законодавства.

10. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ТА ДОПОВНЕНЬ, РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ

10.1 Зміни до цього Договору, в тому числі збільшення фіксованої процентної ставки, зазначеної в п. 4.1 цього Договору, якщо інше не передбачено законодавством, можуть бути внесені тільки за взаємною згодою Сторін, які оформляються додатковим договором до цього Договору.

Кредитодавець надає Позичальнику пропозиції про зміну істотних умов цього Договору шляхом направлення Позичальнику рекомендованого листа, або вручає таке повідомлення Позичальнику особисто під підпис за 30 календарних днів до бажаної дати впровадження відповідних змін до цього Договору. Позичальник зобов'язаний впродовж 10 календарних днів прийняти надану пропозицію та підписати додатковий договір або відхилити її, надавши необхідні обґрунтування. У разі недосягнення Сторонами згоди щодо зміни умов цього Договору, спір вирішується у судовому порядку.

10.2. Цей Договір може бути розірваний тільки за взаємною згодою Сторін, яка оформляється додатковим договором до цього Договору. Цей Договір може бути розірвано за рішенням суду на вимогу однієї із Сторін у випадках, встановлених законом. У разі розірвання договору Позичальник зобов'язаний повернути всю суму кредиту в день підписання додаткового договору про розірвання цього Договору або в день набрання законної сили рішенням суду про розірвання цього Договору та сплатити проценти за весь строк фактичного користування кредитом до моменту його повернення.

11. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ ТА ІНШІ УМОВИ

11.1. Строк дії цього Договору становить _____ (років, місяців, днів тощо).

У разі не виконання всіх умов цього Договору в зазначені в ньому строки (в тому числі, але не виключно, невиконання Позичальником умов цього Договору щодо повернення кредиту та сплаті процентів у встановлені цим Договором строки), цей Договір продовжує діяти до моменту остаточного виконання Сторонами своїх зобов'язань.

11.2. Цей Договір є чинним з моменту його підписання обома Сторонами.

11.3. Дія цього Договору припиняється:

11.3.1. Після закінчення строку, визначеного п. 11.1. цього Договору.

11.3.2. У разі повного виконання Сторонами умов цього Договору, проведеного належним чином.

11.3.3. У випадку дострокового розірвання цього Договору в порядку, визначеному п. 10.2 цього Договору.

11.4. Закінчення строку договору не звільняє сторони від відповідальності за його порушення, яке мало місце під час дії договору (відповідно до ст.631 ЦК України).

11.5. Позичальник надає згоду Кредитодавцю на доступ до інформації, що складає його кредитну історію, та на збір, зберігання, використання та поширення через бюро кредитних історій, включене до Єдиного реєстру бюро кредитних історій, інформації щодо Позичальника та цього Договору, визначеної Законом України "Про організацію формування та обігу кредитних історій".

11.6. Позичальник підтверджує, що:

– отримав від Кредитодавця до укладення Договору інформацію вказану в частині 5 статті 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» та статті 9 Закону України «Про споживче кредитування».

– інформація про умови кредитування та орієнтовну загальну вартість кредиту, надані Кредитодавцем виходячи із обраних Позичальником умов кредитування,

– Позичальником отримано всі пояснення, необхідні для забезпечення можливості оцінити, чи адаптовано цей Договір до потреб та фінансової ситуації Позичальника, зокрема шляхом роз'яснення наведеної інформації, в тому числі суттєвих характеристик запропонованих послуг та певних наслідків, які вони можуть мати для Позичальника, в тому числі в разі невиконання Позичальником зобов'язань за цим Договором,

- інформація надана Кредитодавцем з дотриманням вимог законодавства про захист прав споживачів та забезпечує правильне розуміння Позичальником суті фінансової послуги без нав'язування її придбання;

- він повідомлений Кредитодавцем про те, що інформація для формування його кредитної історії буде передаватися до до Українського бюро кредитних історій,

(назва бюро кредитних історій, включеного до Єдиного реєстру бюро кредитних історій), яке знаходиться за адресою: вул. Грушевського, б.1Д, м. Київ;

- він надає згоду на проведення телефонних або відео переговорів, або особистої зустрічі за місцем проживання, перебування Позичальника або за місцезнаходженням Кредитодавця для врегулювання простроченої заборгованості виключно з 9 до 19 години у разі:

- її виникнення – _____ робочого дня з дати своєчасного ненадходження в повному обсязі або частково платежу, зазначеного у Графіку платежів;

- він надає згоду на взаємодію з _____

_____ які надали згоду на таку взаємодію при врегулюванні простроченої заборгованості, шляхом проведення телефонних або відео переговорів, або особистої зустрічі за місцем проживання, перебування цих осіб або за місцезнаходженням Кредитодавця виключно з 9 до 19 години у випадках та у дати, що зазначені у п.п. а), б) цього пункту;

- він надає згоду на здійснення взаємодії за допомогою наступних засобів зв'язку: (телефонного, смс зв'язку та за допомогою Viber, WhatsApp за номерами телефонів, Skype зв'язку з користувачем _____, тощо);

Кредитодавець не має права надсилати повідомлення Позичальнику каналом комунікації та інформування іншим, ніж погоджений (обраний) Позичальником.;

- своє волевиявлення шляхом надання згоди щодо передачі інформації про укладення Позичальником цього Договору, його умови, стан виконання, наявність простроченої заборгованості та її розмір представникам, спадкоємцям, поручителям, майновим поручителям Позичальника, третім особам, взаємодія з якими передбачена п. 10.6 цього Договору та які надали згоду на таку взаємодію, а також на випадки передачі інформації про прострочену заборгованість близьким особам Позичальника із дотриманням вимог частини шостої статті 25 Закону України „Про споживче кредитування”;

- його, його близьких осіб, представника, спадкоємця, поручителя, майнового поручителя або третіх осіб, взаємодія з якими передбачена п. 11.6 цього Договору та які надали згоду на таку взаємодію, попереджено про фіксування у встановленому Національним банком України порядку кожної безпосередньої взаємодії із ним, його близькими особами, представником, спадкоємцем, поручителем, майновим поручителем або третіми особами, взаємодія з якими передбачена п. 11.6 цього Договору та які надали згоду на таку взаємодію, за допомогою відео- та/або звукозаписувального технічного засобу з метою захисту правового інтересу учасників врегулювання простроченої заборгованості.

11.7. Підпис Позичальника в розділі 12 цього Договору є підтвердженням, в тому числі, того, що Позичальник отримав в письмовій формі інформацію, вказану в п. 11.6 до надання йому фінансової послуги, зазначеної у п. 2.1 цього Договору, та один з оригіналів цього Договору.

11.8. Цей Договір складено в 2-х примірниках, по одному для кожної із Сторін, що мають однакову юридичну силу.

11.9. Після підписання цього Договору, який відповідає умовам „Правил про фінансові послуги Кредитної спілки „Ощадність” (нова редакція), чинним на дату підписання цього Договору, всі попередні переговори за ним, листування, попередні договори, протоколи про наміри та будь-які інші усні або письмові домовленості Сторін з питань, що так чи інакше стосуються цього Договору, втрачають юридичну силу.

11.10. Усі не врегульовані цим Договором правовідносини Сторін регулюються чинним законодавством України.

12. АДРЕСИ, РЕКВІЗИТИ ТА ПІДПИСИ СТОРІН:

КРЕДИТОДАВЕЦЬ

Кредитна спілка “ _____ ”

Місцезнаходження: _____

тел: _____

альфа-ім'я, яке використовується для взаємодії з Позичальником :Oschadnist

код ЄДРПОУ _____

зареєстрований в Реєстрі кредитних спілок за № _____ дата _____

п/р UA _____

Голова правління _____ //

ПОЗИЧАЛЬНИК

ПІБ

Місце проживання: _____

тел: _____

паспорт (або інший документ, що посвідчує особу Позичальника та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів):

серія (за наявності) _____ номер _____

виданий (дата видачі та орган, що його видав) _____

реєстраційний номер облікової картки платника податків: _____

електронна пошта _____

месенджер _____ (Телеграм, Вайбер, ВотсАп, інші)

п/р UA _____

(якщо договором передбачено безготівкове перерахування кредиту)

номер особистого електронного платіжного засобу

(зазначається у форматі XXXX XX** **** XXXX (перші шість знаків і останні чотири знаки номера електронного платіжного засобу), якщо договором передбачено перерахування кредиту на електронний платіжний засіб)

_____ / _____ /

Договір отримав:

“ _____ ” _____ 20_р. _____ / _____ /

						заборгованості											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1		x			x											x	x
2																x	x
																x	x
п																x	x
Усього																	

При цьому,

1. У рядку 1 Графіку платежів зазначаються:

1) у колонці 2 - дата видачі кредиту;

2) у колонці 4 - чиста сума кредиту (далі - ЧСК) зі знаком мінус, розрахована згідно п. 4 цього Додатку;

3) у колонці 5 - сума кредиту згідно з договором про споживчий кредит;

4) у колонках 7-16 - усі платежі споживача за розрахунковий період у гривнях, пов'язані з отриманням, обслуговуванням та поверненням кредиту.

2. У рядках 2 - ... n Графіку платежів зазначаються:

1) у колонці 2 - дата платежу споживача;

2) у колонці 3 - кількість днів у розрахунковому періоді, що визначається як календарна кількість днів між датами платежів споживача згідно зі строковістю, зазначеною в договорі про споживчий кредит;

3) у колонці 4 - сума платежу за розрахунковий період у гривнях, яка складається із суми платежів, зазначених у колонках 5-16;

4) у колонках 5-16 - усі платежі споживача за розрахунковий період у гривнях, пов'язані з отриманням, обслуговуванням та поверненням кредиту;

5) у колонці 17 - реальна річна процентна ставка у відсотках річних, для розрахунку якої використовується функція XIRR програмного продукту Microsoft Excel (OpenOffice) за даними, зазначеними в колонках 2 і 4 таблиці;

6) у колонці 18 - загальна вартість кредиту, визначена як сума платежів споживача, зазначених у колонках 5-16 рядка "Усього".

2. Реальна річна процентна ставка та загальна вартість кредиту для Позичальника на дату укладення цього Договору розраховані відповідно до вимог ст.8 Закону України «Про споживче кредитування» та Постанови № 16.

3. Загальна вартість кредиту розраховується в грошовому виразі згідно Постанови № 16 за такою формулою:

$$\text{ЗВК} = \text{ЗРК} + \text{ЗВСК},$$

де ЗВК - загальна вартість кредиту;

ЗРК - загальний розмір кредиту, тобто сума коштів, які надані та/або можуть бути надані споживачу за договором про споживчий кредит;

ЗВСК - загальні витрати за споживчим кредитом.

Загальні витрати за споживчим кредитом визначаються згідно з п. 4.10. Договору про споживчий кредит № ____ від “__” _____ 20__ року.

4. Реальна річна процентна ставка за договором про споживчий кредит обчислюється відповідно до вимог Постанови № 16 і розраховується в процентах з

використанням такої формули:

де ЧСК - чиста сума кредиту, тобто сума коштів, які видаються споживачеві або перераховуються на його рахунок в момент видачі кредиту, розрахована як загальний розмір кредиту (ЗРК), який визначено згідно з умовами договору про споживчий кредит, мінус сума всіх платежів споживача за додаткові та/або супутні послуги за кредитом на дату видачі кредиту, включаючи комісії та інші обов'язкові платежі за додаткові та/або супутні послуги кредитної спілки, кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб, сплачені за рахунок власних коштів споживача та за рахунок споживчого кредиту. Зважаючи на відсутність платежів споживача за додаткові та/або супутні послуги за кредитом на дату видачі кредиту, включаючи комісії та інші обов'язкові платежі за додаткові та/або супутні послуги кредитної спілки, кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб, сплачені за рахунок власних коштів споживача та за рахунок споживчого кредиту ЧСК дорівнює ЗРК.

d - реальна річна процента ставка, яка точно дисконтує всі майбутні грошові платежі споживача за кредитом до чистої суми виданого кредиту;

Σ - знак суми;

t - порядковий номер періоду дії договору про споживчий кредит (місяць або день);

n - загальна залишкова кількість періодів дії договору про споживчий кредит (місяців або днів) на дату розрахунку;

Потік_t - сума коштів, яку споживач сплачує кредитній спілці, кредитному посереднику (за наявності) та третім особам за споживчим кредитом. До Потіку включаються платежі в погашення основного боргу за споживчим кредитом, проценти за користування ним, комісії та інші обов'язкові платежі за додаткові та/або супутні послуги кредитодавця, кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб, які сплачуються відповідно до умов отриманого кредиту та пов'язані з отриманням, обслуговуванням і поверненням кредиту. Зважаючи на відсутність комісій та інших обов'язкових платежів за додаткові та/або супутні послуги кредитної спілки, кредитного посередника (за наявності) та третіх осіб, які пов'язані з отриманням, обслуговуванням і поверненням кредиту, до Потіку включаються платежі в погашення основного боргу за споживчим кредитом та проценти за користування ним.

5. Сплата Позичальником вартості інших послуг, пов'язаних з укладенням цього Договору, одержанням, обслуговуванням та погашенням кредиту, цим Договором не передбачена.

6. Цей Графік платежів укладений у двох оригінальних примірниках по одному для кожної із Сторін та є невід'ємною частиною Договору про споживчий кредит № ____ від „__” _____ 20__ р.

ПІДПИСИ СТОРІН

КРЕДИТОДАВЕЦЬ

ПОЗИЧАЛЬНИК

Кредитна спілка “_____” **ПБ**

м.п. _____ **ПБ**
(підпис)

_____ **ПБ**
(підпис)